

[Stærk Johansen.]

er dog en udbygning af tunnelbaner ikke alene under overvejelse, men i flere byer ved at ske, og visse steder har man planlagt nye tunnelbaner, f. eks. i Los Angeles.

I Europa er tunnelbanenettet under udbygning i praktisk talt alle større byer i øjeblikket. Hvis vi ser på dem, vi har nærmest, og hvis problemer vi kender — de er jo næsten de samme som hos os — nemlig Stockholm og Oslo, så ser vi, at Stockholm allerede har indviet sin tunnelbane for nogle år siden, og siden vi havde lovforslaget til behandling sidste år, har man udvidet den yderligere, og Oslo har netop i dette år indviet sin nye tunnelbane. Alle erfaringer deroppefra går ud på, at det har været til stor hjælp for byens trafik, at man har fået denne undergrundsbane; ja, jeg kan endda sige — nu har jeg været så heldig at være med til indvielsen af denne bane — at man direkte understreger, at det havde været en katastrofal situation for trafikken særlig i Oslos indre, hvis man ikke havde fået den.

Erfaringen fra udlandet understreger altså, at tunnelbanerne i de europæiske byer er under udbygning i et sådant omfang, at man vel ikke har lov at sige, som nogle har sagt — i hvert fald uden for dette ting — at tiden er løbet fra tunnelbanerne.

Men det er klart, at det drejer sig om nogle meget store investeringer, deri har hr. Guldberg fuldstændig ret. Derfor må sagen naturligvis også overvejes meget nøje, og når det drejer sig om at vælge, hvilken del af banerne man skal bygge først, må ikke mindst de hensyn, som man har prognoser for, veje tungest, og det vil vi fra mit partis side se uhyre fordomsfrit på.

Når dette er sagt, vil jeg alligevel sige, at mit parti naturligvis i udvalget vil medvirke til at gennemføre nogle tunnelbaner i København, og jeg vil samtidig udtrykke håbet om, at vi må nå frem til en løsning i dette folketingsår, fordi den er så påtrængende nødvendig og så afgørende, ikke alene for borgernes transport mellem bolig og arbejdssted, men også for den produktion, der foregår i hovedstaden, hvor jo alligevel 53 pct. af de virksomheder, der har over 5 medarbejdere er placeret. For denne produktions gennemførelse på

den mest rationelle måde er trafikspørgsmålet så afgørende, at jeg som sagt håber på et resultat i dette folketingsår.

Else-Merete Ross: I udtrykket „alle gode gange tre“ ligger der efter min opfattelse et håb om, at noget, som ikke er lykkedes de to første gange, så vel kan lykkes tredje gang. Selv om mit parti ikke kan gå ind for lovforslaget i dets helhed, er vi meget interesserede i at nå frem til et resultat for en del af forslaget og håber, det skal lykkes i dette folketingsår.

Forskellige forhold vanskeliggør stadig en stillingtagen til tunnelbanernes udformning. Det er meget beklageligt, at der stadig ikke foreligger en afgørelse om lufthavnens eventuelle flytning og om en sydlig Øresundsforbindelse til Skåne. Så vidt jeg har forstået, afhænger disse afgørelser ikke af os alene, men af den interessekamp, der foregår i Sverige mellem Stockholmområdet og Skåneområdet. Men vi kan vel ikke helt sige hus forbi for vort eget vedkommende. Mig bekendt har vi ikke i folketinget haft en tilbunds gående debat om, hvad målsætningen for Københavnsområdet egentlig skal være. Ønsker vi, at København skal vokse til en endnu større handels-, havne- og transitby, som kan tage konkurrencen op med Hamborg? Hvis det er tilfældet, må vi vende os kraftigere mod øst. Klaus Ribbjerg siger i et af sine Amagerdigte:

„Undskyld, men Amager
er mere end Amager.

Og det,
man ser østover,
hører med:

Saltholm og Malmø.“

Bliver forbindelse til det, som Ribbjerg kalder det evigt tabte og genvundne Malmø-Skåne, en realitet, så bliver de S-togs- eller tunnelbaneforbindelser, som allerede er påkrævede af hensyn til de nuværende beboere på Amager, endnu mere nødvendige.

Selv om tanken om en modvægt til Hamborg kom frem under debatten om Øresundsforbindelserne for nogle år siden, er det måske ikke det, der er målsætningen for flertallet af folketinget. Hr. Guldberg sagde under debatten om tunnelbaner sidste efterår, at han mente, at tunnelbaner vil standse eller hæmme den udflytning, der allerede er påbegyndt. Hvis hr. Guldberg